

ชีวประวัติแห่งการบรรลุนิรม

๓๕ อุนาสก พุทธสาวก

อดีตชาติของพุทธสาวกในสมัยพุทธกาล

สารบัญ

๑๕ อุบาสก พุทธสาวกในสมัยพุทธกาล

บทนำ : อุบาสกคือใคร	๓	๖ หัตถกอาหวนะ	๘๑
ความหมายและคุณสมบัติของอุบาสก	๔	อุบาสกผู้เลิศทางสงเคราะห์มีห้าด้วยสังคหัตถ์ ๔	
วิธีเข้าถึงสภาวะหรือเข้าถึงพระรัตนตรัย	๖	พระราชกุมารบรรลุนาคามีผล ถึงความเป็นเลิศ	๘๖
อานิสงส์ของการถึงสภาวะ	๑๐	ครีตชื่นชมว่าเป็นอุบาสกประกอบด้วยธรรม ๘	๘๖
ธรรมที่ทรงแสดงแก่อุบาสกเป็นส่วนมาก	๑๒	ประพจน์สังคหัตถ์ ๔ เป็นนิคัย	๘๘
๑ ตปุสสะและภัลลิกะ	๑๓	๗ นกุลบิดาคฤหบดี	๘๑
อุบาสกสองพี่น้อง ผู้เป็นเลิศด้านถึงสภาวะก่อน		อุบาสกผู้เลิศทางสนิทธสนมคฺฐนเคย	
อดีตชาติและความปรารถนา	๑๓	ชาติต่ำสุด รักพระพุทธเจ้าดุจลูก	๘๑
ประกาศตนถึงสภาวะ ๒ เป็นคู่แรก	๑๔	ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้า	๘๓
ได้พระเกศา ๘ เส้นไปบูชา	๑๕	ฟังธรรมจากพระสารีบุตร	๘๓
๒ พระเจ้ามหานามสากยะ	๑๗	๘ สุตตตอนาถบิณฑิกเศรษฐี	๘๘
อุบาสกผู้เลิศทางถวายทานรสประณีต		อุบาสกผู้เลิศในการให้ทาน	
ทูลถามปัญหาว่าด้วยวิหารธรรม	๑๘	บรรลุมัชฌิมจักษุ ประกาศตนเป็นอุบาสก	๘๘
ทูลถามคุณสมบัติของอุบาสก	๑๘	ถวายพระเชตวันแก่สงฆ์ พระพุทธเจ้าทรงอนุโมทนา	๙๓
ทูลถามธรรมเบื้องสูงขึ้นไปอีก	๒๕	พระธรรมเทศนาที่คริสต์ก่อนนาถบิณฑิกเศรษฐี	๑๒๐
๓ จิตตคฤหบดี	๒๘	๙ พระเจ้าอุเทน	๑๒๓
อุบาสกผู้เลิศในการแสดงธรรม		ราชาแคว้นวังสะ	
ฟังธรรมบรรลุนาคามีผล ให้สร้างวัดอัมพาทศกวัน	๒๘	ก่อนจะนับถือพระพุทธศาสนา	๑๒๔
แสดงธรรมแก่หมู่ภิกษุ	๓๕	ถามถึงเหตุปัจจัยให้ภิกษุมุขุมภวชได้ตลอดชีวิต	๑๒๔
อธิบายพุทธพจน์แก่พระกามภุ	๔๑	ขอขมานางสามาวดี ประกาศตนเป็นอุบาสก	๑๒๖
ได้ตอบธรรมกับบิณฑิกเศรษฐี	๔๒	ถวายผ้า ๕๐๐ กิน รวม ๕๐๐ ครั้ง แก่พระอาณนท์	๑๒๘
๔ หมอชีวกโกมารภัจจ์	๔๗	๑๐ โภทราชกุมาร	๑๓๑
อุบาสกผู้เลิศทางเลื่อมใสในบุคคล		เจ้าชายผู้ถึงรัตนะครียคังแต่ยังอยู่ในพระครรภ์	
บำบัดโทษในกายพระพุทธเจ้า	๕๘	นิมิตต์พระพุทธเจ้าฉลองปราสาท	๑๓๒
บรรลุนิรมิตถวายเป็นอิมพัน	๕๙	ปฐมาชาวเสวยทาย	๑๓๓
พาพระเจ้าอชาตศัตรูเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า	๖๑	ทูลถามระยะเวลาการถึงที่สุดพรานจรรย์	๑๓๖
๕ อุกคคฤหบดี	๖๕	๑๑ เจ้าภัททิสัจฉวี	๑๓๙
อุบาสกผู้เลิศทางถวายโภชนะที่น่าพอใจ		ผู้ยอมรับว่ามาชาเป็นสิ่งดี	
ชาติต่ำสุด บรรลุนิรมิตถวายเป็นอิมพัน	๖๕	หลักคัสสิณความเป็นอุกคค	๑๔๐
ประกาศความอัศจรรย์ ๘ ประการของตน	๖๖	หลักคัสสิณความเป็นอุกคค	๑๔๒
ตายแล้วเกิดในพรหมโลกสุทธาวาส	๖๙	ประกาศตนเป็นอุบาสก ถรรเสริภุมายาวาตี	๑๔๓

๑๒	เจ้ามหาภิณทิว	๑๔๕	๑๘	พระเจ้าปายาลิ	๒๑๗
	พระประมุขของพวกเจ้าภิจฉวี			ผู้ไม่เชื่อว่าโลกหน้ามีจริง	
	ความเป็นมาของพวกกษัตริย์ภิจฉวี	๑๔๖		ประกาศความคิดเห็นพระกুমารกัสถปะ	๒๑๗
	บุคลานเทตุงโจงชัยแห่งกรรมชิว-กรรมตี	๑๔๗		ประกาศตนเป็นอุบาสก ทรงต้องการบูชาขัณ	๒๑๗
	บุคลานเวียงเหตุปัจฉัยเพื่อลวามบริสุทธิ	๑๔๘		ตายแล้วทรงเกิดในเทวโลกชั้นจาตุรหาราชิกาภูมิ	๒๑๘
๑๓	พระเจ้าปเสนทิโกศล	๑๕๕	๑๙	พระเจ้าพิมพิสารมหาราช	๒๒๓
	มหาราชแห่งแคว้นโกศล ผู้อุปถัมภ์พระพุทธศาสนา			พระราชามคธผู้ชักนำชนเข้าสู่ร่มโพธิ์พุทธ	
	ทรงเข้าพระทัยว่านักบวชที่พบเป็นพระอรหันต์	๑๖๐		ได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า บรรลุโสดาปัตติผล	๒๒๓
	ทรงสร้างวัดราชการาม	๑๖๗		ถวายพระราชอุทยานเวทวัน	๒๓๑
	ทรงนิมนต์พระภิกษุแสดงธรรมแก่คนล้าทมักใน	๑๗๒		ลุยน้ำส่งเสด็จพระพุทธเจ้า	๒๓๘
	มหาสุบิน ๑๖ ข้อ	๑๘๐		สวรรคตแล้วเกิดเป็นยักษ์	๒๔๑
	เข้าเฝ้าครั้งสุดท้าย ก่อนถูกยึดพระราชอำนาจ	๑๙๑		กลับมาเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า	๒๔๑
๑๔	สีหเสนาบดี	๑๙๕	๒๐	พระเจ้าอชาตศัตรู เวเทหิบุตร	๒๔๓
	แม่ทัพแคว้นวัชชี			ราชาปิตุมาต	
	ไปเข้าเฝ้าโดยไม่บอกภานิลรณ	๑๙๖		ศรัทธาแรกในพระเทวทัต	๒๔๔
	ประกาศตนเป็นอุบาสก ๓ ครั้ง	๑๙๘		ทรงต้องการพบพระพุทธเจ้า แต่ไม่กล้า	๒๔๗
	บรรลุธรรมจักขุ	๑๙๙		เสด็จเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าครั้งแรกที่กัมพูวัน	๒๔๘
	บุคลานผลทานที่จะเห็นได้ในปัจจุบัน	๒๐๐		สดับสามัญญผลสูตร ประกาศตนเป็นอุบาสก	๒๔๙
๑๕	พระเจ้าสุทโธทนะ	๒๐๓	๒๑	อภัยราชกุมาร	๒๕๙
	อุบาสกพุทธบิดา			พระโอรสพระเจ้าพิมพิสารกับนางโสภณิ	
	ปรับปรุงนิโครธารามรับเสด็จ	๒๐๕		บุคลานวิธีตบถโศก	๒๖๓
	ไหว้พระพุทธเจ้า ๓ ครั้ง	๒๐๕		ประกาศตนเป็นอุบาสก	๒๖๓
	ทรงบรรลุธรรมโสดาปัตติผลและสกทาคามีผล	๒๐๖		ได้ราชสมบัติ ๗ วัน บรรลุธรรม	๒๖๔
	บรรลุอนาคามีผลและอรหัตตผล	๒๐๗		กอบนขบรรพบุรุษพระอรหัต	๒๖๕
๑๖	เจ้าวัปปสากยะ	๒๐๙	๒๒	สันตติมหาอำมาตย์	๒๖๗
	อคิดอุปฏิฐานิครณณนาฏบุตร			อุบาสกอรหันต์	
	คำสอนเรื่องสังวรของศาสดานิครณ	๒๐๙		อคิดกรรม	๒๖๗
	พระพุทธเจ้าทรงแสดงกาวเหตุลัมปรายก	๒๑๐		หญิงพื่อนรำเป็นลมตาย อำมาตย์เข้าเฝ้าธรรม	๒๖๘
	ยอมรับว่าคนคนเกิด ประกาศตนเป็นอุบาสก	๒๑๒		บรรลุพระอรหัต ปรินิพพาน	๒๖๙
๑๗	เจ้านันทิยสากยะ	๒๑๓	๒๓	เมณฑกเสรมฐิ	๒๗๑
	ผู้มีศรัทธามาก			ผู้มีเงินทองไหลออกจากปากพระ	
	รวม ๖ เครื่องอู่ของเจ้านันทิยะ	๒๑๓		อคิดขเลสมัยพระพุทธเจ้าวิปัสสิ	๒๗๑
	บุคลานลักษณะขริยสาวกที่ยังประมาท	๒๑๔		ถวายทานแล้วถึงความปรารถนา	๒๗๒
	เจ้าทัณฑปาณิสากยะรับถือพระเทวทัต	๒๑๔		หม้อข้าวที่วางปล้ำกลับเต็ม เป็นอศจวรรย์	๒๗๕
	เจ้าสุปพุทธสากยะถูกขรณิสูน	๒๑๕		บรรลุโสดาปัตติผล	๒๗๖

๒๔ เศรษฐีบิดาพระยสะ	๒๗๗	๓๐ โกสิยเศรษฐี	๓๑๑
อุบาสกผู้ถึงสรณะ ๓ เป็นคนแรก		เศรษฐีชนมเบื่อง	
ตามหาบุตรชาย พบพระพุทธเจ้า . . .	๒๗๘	อยากกินขนมเบื่องจนผ่ายผอม	๓๑๑
ฟังธรรม บรรลุอัมมจักขุ		ตระหนี่จนไม่ได้สนใจฤทธิ์ปาฏิหาริย์	๓๑๓
ประกาศตนถึงสรณะ ๓ เป็นคนแรกในโลก	๒๗๘	เลื่อมใสพระโมคคัลลานะ	๓๑๔
อนุญาตให้บุตรชายบวชเป็นพระภิกษุ	๒๗๘	ถวายขนมเบื่อง บรรลุธรรม	๓๑๔
๒๕ นายสุนนมาลาการ	๒๘๑	๓๑ นันทิยะ	๓๑๕
ผู้จะเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าในอนาคต		ผู้มีปราสาททิพย์รออยู่ในเทวโลก	
ยอมสละแม่ชีวิต . . .	๒๘๑	แต่งงาน สร้างศาลา ๔ มุข ถวายสงฆ์	๓๑๕
เพื่อถวายดอกไม้บูชาพระพุทธเจ้า		เกิดปราสาททิพย์รออยู่ที่ดาวดึงส์ . . .	๓๑๖
ภรรยาไม่เห็นด้วย ประกาศแยกทาง	๒๘๒	ทั้งที่ยังไม่ตาย	
ทรงพยากรณ์ว่าเขาจะเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า	๒๘๓	๓๒ จันทกัมมารบุตร	๓๑๗
๒๖ มิคารเศรษฐี	๒๘๕	อุบาสกผู้ถวายบิณฑบาตมือสุดท้าย	
อุบาสกผู้นับถือนางวิสาขาเป็นมารดา		ทูลถามสมณะมีที่ประเภท	๓๑๘
พบนางวิสาขาที่เมืองสาเกต	๒๘๖	ความไม่สะอาดในอริยวินัย	๓๑๙
เศรษฐีเชิญนักบวชเปลือยร่วมงานมงคล	๒๘๗	ความสะอาดในอริยวินัย	๓๒๐
กล่าวหานางวิสาขา ๓ คดี	๒๘๘	ถวายอาหารมือสุดท้าย	๓๒๑
บรรลุโสดาปัตติผล ยกลูกสะใภ้เป็นแม่	๒๘๙	สุกรรมทัฬหะคืออะไร?	๓๒๓
๒๗ โมสกเศรษฐี	๒๙๑	๓๓ รัมมทินนะ	๓๒๕
ไม่ถึงคราวตาย ไม่วายชีวาวิบัติ		ผู้กราบทูลว่าเป็นพระโสดาบันแล้ว	
อดีตชาติพบพระปัจเจกพุทธเจ้า	๒๙๑	๓๔ อตุลละ	๓๒๗
เกิดเป็นสุนัขแสนรู้	๒๙๒	ผู้โกรธได้ทุกคนในโลก	
สามเศรษฐีบรรลุโสดาปัตติผล . . .	๓๐๑	๓๕ รัมมิกะ	๓๒๙
สร้างวิหาร ๓ แห่งในกรุงโกสัมพี		ผู้เพียบพร้อมด้วยคุณวิเศษ	
๒๘ ทิหาลปทกเศรษฐี	๓๐๓	เป็นพระอนาคามี มีบิรवार ๕๐๐ คน	๓๒๙
ผู้ตระหนี่เหนียวแน่นเหมือนดินแฉะ		ทูลถามข้อปฏิบัติของคฤหัสถ์และบรรพชิต	๓๓๐
เศรษฐีร่วมทำทานกิดเดียว	๓๐๔	๓๖ รัมมิกะ	๓๓๑
ให้ทานน้อย ไม่อยากให้ใครประกาศชื่อ	๓๐๔	ผู้เลือกสวรรค์ที่เกิดได้	
ขอโทษผู้ชักชวนทำทาน บรรลุธรรม	๓๐๕	ก่อนตายขอฟังการสาธยายพระสูตร	๓๓๑
๒๙ ภูณเศรษฐี	๓๐๗	ทวงเทวดาขอให้เกิดในสวรรค์ของตน	๓๓๒
เศรษฐีนาทองคำ		๓๗ อุบาสกอุทเทย	๓๓๕
พบพระสารีบุตรเถระผู้ออกจากนิโรธสมาบัติ	๓๐๗	อดีตสาวกของนิกรรณ	
อนุโมทนาทานที่ภรรยากระทำแล้ว	๓๐๘	ประกาศตนเป็นอุบาสก บรรลุธรรม	๓๓๘
พินาศที่โลกกลายเป็นทองคำ	๓๐๙	ปิดบ้านไม่ต้อนรับพวกนิกรรณ	๓๓๘
ได้ตำแหน่งเศรษฐี บรรลุธรรม	๓๐๙	ประกาศตนเป็นพุทธสาวกด้วยพุทธคุณ ๑๐๐ บท ๓๔๐	

๓๘	วิสาขะ	๓๔๗	๔๗	เวรัญชพราหมณ์	๓๔๗
	อนาคามีผู้สละโลก			พราหมณ์เล่าผู้รุกราน	
	บรรพตอนาคามีผล ทมดความใคร่ในภรรยา	๓๔๗		เข้าเฝ้าทูลทูลพระทนต์เจ้า	๓๔๗
	แสดงธรรมแก่วิสาขาคูบาสก อลิสสามิ	๓๕๐		อธิบายคำสั่งรวเรฎฐพระธรรมเทศนา	๓๔๗
๓๙	จัดคปาวนิ	๓๕๓		ร้องไห้เมื่อพระทนต์เจ้าเสด็จออกจากเมือง	๓๔๘
	ผู้เคารพธรรมยิ่งชีพ		๔๘	ปิงคิยานีพราหมณ์	๓๔๓
	ไม่ถูกรับเสด็จพระราชพา ทำให้พระราชพาทรงกริ้ว	๓๕๓		ดูบาสกผู้หย่อมธรรมเนียมในวัชชี	
	ตัวอย่างเรื่องการเคารพธรรม	๓๕๕		ยกอุปมา ๕ อย่าง สรรเสริญพระทนต์เจ้า	๓๔๓
๔๐	สุปพทนต์กฐิ	๓๕๗		การณปาถพราหมณ์ ประกาศตนเป็นดูบาสก	๓๔๔
	คนจนผู้ยิ่งใหญ่			สรรเสริญพระทนต์เจ้า . . .	๓๔๕
	พบพระทนต์เจ้าตั้งใจฟังธรรม บรรพตธรรม	๓๕๘		พวกเจ้าลิจฉวีให้ผ้า ๕๐๐ ผืน	
	ถูกแม่มิเชวิตตาย เกิดในดาวดึงส์	๓๕๙	๔๙	ปัญจคคทายกพราหมณ์	๓๔๗
๔๑	อนิสถิคันธกุมาร	๓๖๑		ผู้ให้ทาน ๕ สมัย	
	ผู้บรรพตธรรมเพราะความรัก			พุทธวิธีโปรดสองสามีภรรยา	๓๔๗
	รอยคอบการมาของเจ้าสาว ก่อนรู้ว่าเจ้าสาวตาย	๓๖๒		ภิกษุทั้งหลายเหมือนพวกเปรด	๓๔๘
	พระทนต์เจ้าทรงกำจัดความโศกให้	๓๖๒	๕๐	อัสสลายนมาณฑ	๓๔๙
๔๒	เกณียชฎิล	๓๖๕		ผู้ถูกพวกพราหมณ์เขินให้ได้กับพระทนต์เจ้า	
	ผู้เริ่มค้นคว้าหาน้ำปานะ			พวกพราหมณ์คัดเลือกให้ไปได้คอบ . . .	๓๔๙
	เสกพราหมณ์รู้ข่าวมีพระทนต์เจ้าจึงออกบวช	๓๖๗		กับพระทนต์เจ้า	
	พระสงฆ์เป็นประธานของผู้รณุก	๓๖๘		ประกาศตนเป็นดูบาสก สร้างเจดีย์ไว้ในบ้าน	๔๐๒
๔๓	สิวิคุดตี	๓๖๙	๕๑	กุกุทันตพราหมณ์	๔๐๓
	กัลยาณมิตรของครหทินัน			ผู้ทูลถามขัญสนบัตติ ๓ บรรพ ๑๖	
	เตรียมการให้บิณฑบาตพวกนิครนถ์	๓๗๐		พวกพราหมณ์คัดค้านไม่ให้เข้าเฝ้า	๔๐๔
	สองสหายบรรพตธรรม	๓๗๔		เข้าเฝ้าทูลทูลปัญหาเรื่องขัญ	๔๐๖
๔๔	โทณพราหมณ์	๓๗๕	๕๒	สังกนนิครนถ์	๔๐๙
	ผู้ระงับความทะเลาะวิวาทด้วยอกพระธาตุ			ผู้ไม่ได้เป็นดูบาสก แต่จะเป็นพระอรหันต์ในอนาคต	
	ทรงทำรอยพระบาทให้โทณพราหมณ์พบ	๓๗๕		พบกับพระอัสสชิ ประกาศจะปรามพระทนต์เจ้า	๔๐๙
	การบันลือของโทณพราหมณ์ ระงับสงคราม	๓๗๗		ยกนรับว่าพ่ายแพ้พระทนต์เจ้า	๔๑๓
๔๕	มานัตถิตพราหมณ์	๓๗๘		๒๐๐ ปีเศษต่อมา สังกนบรรพตพระอรหันต์	๔๑๗
	ผู้ไม่ยอมไหว้ใคร		๕๓	กณทุลลิตปริพาชก	๔๑๘
๔๖	กณทุลลิตพราหมณ์	๓๗๙		ดูบาสกผู้ชอบฟังวาทะ	
	ดูบาสกอนาคามีชาวโกสัมพี		๕๔	ชานุตโสณีพราหมณ์	๔๒๑
	ประกาศตนเป็นดูบาสก	๓๘๔		ผู้ทำประทักษิณพระนครปิละ ๒ ครั้ง	
	ทรงรับรองว่า . . .	๓๘๖		ทูลถามธรรม ประกาศตนเป็นดูบาสก	๔๒๒
	กณทุลลิตพราหมณ์บรรพตอนาคามีผล			ทวิตปฏิจจนูปบาท	๔๒๘

๕๕ โปคฺลียคฤหบดี	๔๓๓	๖๕ โสณทัณฑทพราหมณ์	๔๕๑
ผู้คิดว่าตนเองเป็นนักบวช		ผู้สร้างธรรมเนียมความเคารพใหม่	
การตัดไวยาหารของคฤหบดีกับของอริยวินัย	๔๓๓	พวกรพราหมณ์คัดค้านการไปพบพระพุทธเจ้า	๔๕๑
กามเหมือนของ ๙ อย่าง,	๔๓๔	ประกาศตนเป็นอุบาสก	๔๕๓
และประกาศตนเป็นอุบาสก		๖๖ พรหมทัตตมาณพ	๔๕๕
๕๖ เวชณสปริพาชก	๔๓๗	ศิษย์ผู้ซัดใจอาจารย์	
ผู้คิดแก้มือแทนลูกศิษย์		อาจารย์ดำพระรัตนตรัย ลูกศิษย์ชม	๔๕๕
๕๗ วิสสการพราหมณ์	๔๓๘	คำชมพระรัตนตรัยของพรหมทัตตมาณพ	๔๕๖
ผู้ทำลายแคว้นวัชชี		๖๗ สิงคาลกมาณพ	๔๕๘
พุทธพยากรณ์ก่อนที่วัชชีจะแตก	๔๕๒	ผู้มอบน้อมทิศ ๑๐	
๕๘ สุกมาณพ โดทยยบุตร	๔๕๕	๖๘ อิติทัตตะและปุราณะ	๕๐๓
ผู้ทูลถามความต่างกันของมนุษย์		สองนายช่างไม้ราชสำนัก	
พระพุทธเจ้าตรัสบอกว่าสุนัขเป็นพ่อ	๔๕๖	กรรมทูลถึงความคับแค้นที่พวกตนพบ	๕๐๔
คริสต์ตอบปัญหา ๑๔ ข้อ	๔๕๗	นอนก้มทำให้พระเจ้าปเสนทิโกศล	๕๐๕
๕๙ พรหมายุพราหมณ์	๔๖๕	๖๙ สังคารวพราหมณ์	๕๐๗
พราหมณ์เฒ่าแห่งเมืองมิลิลา		ผู้อยากรู้จำนวนภิกษุบรรลุลุธรรม	
ส่งอุคตรมาณพไปติดตามดูพระพุทธเจ้า	๔๖๕	๗๐ สคารวพราหมณ์	๕๑๑
เปล่งอุทานนอบน้อมพระพุทธเจ้า . . .	๔๖๗	ผู้ทูลถามอะไรคือฝั่งนี้และฝั่งโน้น	
ทูลถามปัญหา บรรลุเป็นอนาคามี		๗๑ สังครวพราหมณ์	๕๑๓
๖๐ โปกขรสาติพราหมณ์	๔๖๘	ผู้ถือความบริสุทธิ์จะมีได้ด้วยการอาบน้ำ	
ผู้เกิดในดอกบัว		๗๒ ราสิยคามณี	๕๑๕
คริสต์เล่าต้นตระกูลของอัมพัฏฐมาณพ	๔๗๑	นายบ้านผู้สนใจเรื่องตบะ	
ข้อผิดพลาดของโปกขรสาติพราหมณ์	๔๗๕	ตบะที่ทรงสรรเสริญ	๕๑๕
๖๑ อสิทัณฑกบุตร	๔๗๗	ลักษณะของผู้บำเพ็ญตบะ ๓	๕๑๗
ผู้ถูกนิครนถ์ส่งไปจับผิดพระพุทธเจ้า		๗๓ โปกฏฐปาทปริพาชก	๕๑๘
พระพุทธเจ้าแสดงเหตุให้สกุลคับแค้น	๔๗๘	ผู้สนใจเรื่องอภิสิญญานิโรธ	
การอาบน้ำและบำเรอไฟไม่ช่วยให้ไปสวรรค์	๔๗๙	๗๔ อัคคิกถาพราหมณ์	๕๒๕
๖๒ ภูณณโกสิยบุตร	๔๘๑	ผู้คำพระพุทธเจ้าว่าคนด้อย	
ผู้ประทุติเสียนแบบโค		ทรงแสดงลักษณะคนด้อย ๒๐ จำพวก	๕๒๖
ฟังพระธรรมเรื่องกรรม ๕ . . .	๔๘๒	สัตว์ทั้งหลายเป็นคนด้อยเพราะการกระทำ	๕๒๗
ประกาศตนเป็นอุบาสก		๗๕ ท้าวสักกเทวราช	๕๒๘
๖๓ โลหิจจพราหมณ์	๔๘๕	เทวคาพุทธสาวก	
ผู้เชื่อว่าผู้บรรลุลุธรรมแล้วไม่ควรบอกผู้อื่น		วัตรบท ๙ ประการ	๕๓๓
๖๔ ทสมคฤหบดี	๔๘๘	การบรรลุลุธรรมของท้าวสักกะ	๕๔๑
ผู้นับถือพุทธหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว		ถูกพระมหาโมคคัลลานะสั่งสอน	๕๔๒